

INFORMÁTOR

SLOVENSKEJ ARCHEOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI PRI SAV

III/1992/1

NITRA

VALNÉ ZHROMAŽDENIE SLOVENSKEJ ARCHEOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI PRI SAV

Dňa 3. decembra 1991 sa v Dome kultúry Orbis v Nitre uskutočnilo riadne valné zhromaždenie Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV, ktorého sa zúčastnilo 90 členov. Rokovanie otvorila predsedníčka D. Bialeková, jeho ďalší priebeh podľa schváleného programu viedol J. Moravčík. Po úvodných slovách si prítomní minútou ticha uctili pamiatku zošnulého člena F. Blahutu, dlhorocného aktívneho spolupracovníka mnohých archeológov na východnom Slovensku. Účastníci si potom vypočuli správu o činnosti (K. Kuzmová) a o hospodárení v roku 1991 (G. Brezinová), správu revíznej komisie (P. Žebrák) a oboznámili sa s návrhom činnosti na rok 1992 (Z. Farkaš).

Ako námet do diskusie prednesla D. Bialeková návrh zmeny stanov v tom zmysle, aby sa valné zhromaždenie nekonalo každý rok, ale raz za tri roky. I. Kuzma odporučil plénu, aby sa členský poplatok zvýšil na Kčs 100,-- ročne. Tieto body vyvolali živú diskusiu, jej výsledky sú v uznesení valného zhromaždenia, ktoré uvádzame v plnom znení (pozri ďalej). V rámci všeobecnej diskusie odzneli viaceré informácie a podnetné pripomienky, napr. návrh, aby sa SAS pri SAV podieľala na organizovaní 24. konferencie stredovekej archeologie v Levoči a pozvala na ňu 4-5 špičkových zahraničných bádateľov (A. Ruttkay), aby si účastníci podujatí organizovaných SAS pri SAV hradili časť účastníckych poplatkov a nezaťažovali tým jej prevádzkový rozpočet (J. Rajtár), aby sa zväžili možnosti publikovania anotácií rukopisov z archívu SAS pri SAV (I. Hrubec). Prítomní sa zoznámili aj s cieľmi a poslaním pripravovanej Etno-archeologickej sekcie pri Slovenskej archeologickej a Slovenskej národopisnej spoločnosti pri SAV (E. Kerecovič), so zameraním Európskej archeologickej asociácie (D. Čaplovič), s dôležajúcimi terénnymi poznatkami a s možnosťou ďalšieho prieskumu v okolí Dudiniec (A. Vána).

V závere rokovania návrhová komisia v zložení M. Slivka (predseda), V. Plachá a J. Labuda (členovia) predložila návrh uznesenia, ktoré valné zhromaždenie prijalo v tomto znení:

Uznesenie valného zhromaždenia Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV z 3. decembra 1991

Valné zhromaždenie SAS pri SAV zobraťo na vedomie správu o činnosti za rok 1991, správu o hospodárení za rok 1991 a správu revíznej komisie a prijíma nasledujúce uznesenie:

1. Schvaľuje predložené správy a vyjadruje spokojnosť s prácou výboru.
2. Vzhľadom na ekonomickú transformáciu spoločnosti odporúča výboru, aby sa v súvislosti s organizovaním seminárov a kolokvií obrátil so žiadostou o finančnú podporu aj na Ministerstvo školstva, mládeže a telesnej výchovy a na Ministerstvo kultúry SR, a to aj z toho dôvodu, že niektorí členovia SAS pri SAV sú pracovne zainteresovaní v týchto rezortoch a sú nimi aj riadení. V neposlednom rade odporúča aktivizovať sponzorskú činnosť.

3. V súvislosti s návrhom zmeny stanov súhlasi, aby v §.9 v termíne rokovania riadneho valného zhromaždenia "raz do roka" nastala zmena v zmysle "raz za tri roky".

4. Schvaľuje zmenu výšky členských príspevkov z doterajších Kčs 30,-- ročne na Kčs 50,--. Zvýšenie sa netýka dôchodcov a študentov. Toto rozhodnutie nadobúda platnosť dňom 1. 1. 1992.

5. Schvaľuje potrebu koordinovania činnosti medzi Slovenskou a Českou archeologicou spoločnosťou, a to hľavne pri vypracúvaní novelizácie zákona o kultúrnom dedičstve (pamiatkový zákon).

6. Schvaľuje návrh plánu činnosti na rok 1992.

V priebehu valného zhromaždenia mnohí účastníci využili možnosť oboznámiť sa s najnovšími titulmi odbornej literatúry a zakúpiť si ju za výhodné ceny ponúkané Archeologickej ústavom SAV a Slovenskou archeologicou spoločnosťou pri SAV.

K. Kuzmová

ROZLOUČENÍ S ČESKOSLOVENSKOU SPOLEČNOSTÍ ARCHEOLOGICKOU PŘI ČSAV

Schválením nových stanov ČAS dne 16. 3. 1991 zahájila svoji činnost společnost, ktorá plynule a tesne navazuje na existenci, podstatu a činnosť společnosti staré; preto však toto datum znamená zánik organizace, ktorá sdružovala naše archeology i amatérské zájemce o tento obor plných 35 let.

Ani ČSSA nebyla samozrejmejšia první: po několika spolcích s nejčastejší zemsky motivačovanou působností následovala po vzniku Československé republiky první celostátní organizace - Společnost československých prehistoriků, ustavená v Praze 22. 6. 1919 (o jejích osudech podrobnejší pojednal autor tohto článku ve Sborném svého časopisu Obzor prehistorický a téhož roku (1951) ohrožena i zahájením likvidace spolků podle nových zákonnych předpisů, které mely ochromit dobrovolné sdružování občanů. Vznik ČSAV nabídl jedinou možnost, jak společnost zachránit za cenu přidružení k ČSAV, ztráty samostatnosti a přechodu na výběrové profesionální členství - s amatéry se společnost musela rozloučit. Přes určitý tlak, který vyvinul zejména akad. J. Böhm (nebyl tehdy mezi funkcionáři společnosti), trvalo delší dobu, než ochromená společnost na toto řešení přistoupila.

22. 11. 1955 schválilo ministerstvo vnitra ČSR stanovy československé společnosti archeologické při ČSAV a na 22. 2. 1956 bylo do Liblic svoláno ustavující valné shromáždění, které zvolilo předsednictvo a ústřední výbor. Předsedou se stal akademik Jan Eisner, který byl už od r. 1941 předsedou staré společnosti - schůdný a bezkonfliktní symbol kontinuity, který deklaroval, že ČSSA má "pestovati vědu ve svých oborech v duchu nynejší velké snahy obou našich národů o nový společenský a hospodářský rád".

Společnost sice ztratila amatéry (těm bylo doporučeno spolupracovat s muzei nebo s MAKem), zato sa rozšírila o archeology klasické a historické. V Liblicích byl též schválen organizační rád, 12. 3. 1956 pak ustavena pobočka v Brně (sídlo v Moravském muzeu, predsedu dr. F. Kalousek) a 23. 3. slovenská sekce v Bratislavě (sídlo na univerzite, Šafárikovo nám. 12, předseda ing. Š. Janšák). Roku 1958 presídliла do Nitry, ale již na valném shromáždění ČSSA 17. 3. 1959 byl předložen návrh na její připojení k SAV formou vytvoření Slovenské archeologické společnosti, k čemuž pak brzy došlo - formálne však SAS zůstala součástí ČSSA.) Sídlo ČSSA bylo na katedře prehistorie v budově pražské právnické fakulty UK (Parížská 27).

Pomerne brzy, i když ve skromné formě, se podařilo obnovit ediční činnost. Už r. 1956 padl návrh na vydávání bibliografie české archeologie, podařilo se však vydat jen výber za rok 1958 (r. 1961). Zato se v červnu 1957 výbor usnesl vydávat Zprávy ČSSA pro informace, metodické články a další tématiku neobsaženou v PA, AR či Slovenské archeologii. Vznikl tak postupně užitečný článek ve spektru našich periodik, i když naděje, vyjádřená v l. čísle akad. Eisnerem ("Nevystou nekdy i naše skromné Zprávy v nejaký Pravěk nebo Obzor, orgán kritických zpráv, recensí a diskusí?") byla příliš optimistická - pokus o obnovení Obzoru prehistorického v r. 1968 pochopitelně ztroskotal. První ročníky Zpráv ČSSA vydalo v sešitech malého formátu Nakladatelství ČSAV. Po jejich výrazení z plánu se ČSSA zmohla na vydání 3 vázaných Sborníků ČSSA v Brně v letech 1961-63, do nichž byly Zprávy III-V privázány. Když ale Sborník skončil (podařilo se pak vydat už jen 4. v r. 1971), bylo treba najít nové řešení.

Zmenená situace dovolila mezitím znova uvažovať o zapojení amatérských zájemcov do práce společnosti. 19. 3. a 18. 4. 1964 schválil hlavní výbor zásady registrace dopisujících spolupracovníků ČSSA (týkalo se jen českých zemí) a především pro nezačala společnost vydávat znova samostatne Zprávy v nové úprave a větším formátu A4, laciňejší technikou než knihtisk - fotografováním strojopisných předloh. Orientací na terminologii, základní metody a organizační informace našly Zprávy nadlouho svou tvář a své místo (nelze pominout zásadní a dlouhodobou zásluhu tehdejšího tajemníka ČSSA dr. M. Buchvaldka). Po konsolidaci sítě

spolupracovníků (1. seznam byl vydán ve Zprávách 1965) se obsah pozvolna homogenizoval a obracel k orientačním přehledům období a kultur, bibliografiím a pod. Soupisy sbírek menších muzeí a práce příručkového charakteru začaly být umístovány do paralelní neperiodické série Zpráv - Supplementa (od r. 1966).

Po smrti J. Eisnera (2. 5. 1967) byl předsedou zvolen dr. I. Borkovský, praktické podnety však nadále vycházely z agilního sekretariátu, který se snažil v roce 1968 o novou strukturu společnosti, větší spolupráci se všemi zájemci o obor, o obnovení Obzoru prehistorického, na konec roku připravoval celostátní setkání archeologů. Známý politický vývoj však odsooudil tyto snahy k nezdaru, i když nástup normalizace byl uvnitř oboru celkem formální - v 1. sešitě Zpráv 1971 vydal hlavní výbor nové, prepracované a sebekritické znění přehledu činnosti od r. 1968 a kolegium historie ČSAV jej schválilo. Činnost byla ovšem nadále řízena a kontrolovaná pomocí Komise ČSAV pro organizační vědeckých společností. Od r. 1984 se řídila novými stanovami.

Činnost společnosti se však nezastavila, alespoň na odborném poli a v práci s amatéry, kteří byli hlavním faktorem růstu počtu členstva (nemohli ovšem nadále být členy rádnými, ČSSA měla po celou další existenci dve úrovně členství - členy rádné a dopisující spolupracovníky). Nárůst práce způsobil, že v r. 1974 musela být přijata stálá pracovní síla na místo sekretáře - stala se jí dr. N. Venclová (do té doby tuto funkci administrativního tajemníka a spolu i tajemníka redakce zpráv od let 1967-68 postupně intenzivněji suploval dr. K. Sklenář jako vedlejší úvazek). Odborná činnost se rozvíjela hlavně formou ročních smluv o výzkumném úkolu s Archeologickým ústavem ČSAV v Praze, podporujícím hlavně vydávání přehledů archeologických kultur, metodických materiálů, zpracování malých sbírek a bibliografíí. 10. 3. 1973 byl vydán organizační rád odborných pracovních skupin, které postupně začaly vznikat a více či méně pracovat (jako první vznikly ještě r. 1973 skupiny pro geofyzikální metody a pro středověkou archeologii, pro matematické a statistické metody, 1976 pro systematickou informaci o dobe laténské, 1977 pro výzkum skla a pro dejiny archeologie). Méně jednoznačného významu byly nejnápadnejší projevy existence společnosti - slavnostní shromáždění archeologů, konaná od r. 1975 každoročně v Brně a venovaná formálně oslavám doporučených politických jubileí, za přítomnosti stranických funkcionářů a jeden čas i sovětského konzula; hlavním smyslem těchto setkání bylo ovšem udržení osobních styků mezi archeology z Čech, Moravy i Slovenska. Ještě spíše plnila tuto kontaktní úlohu setkání dopisujících spolupracovníků, obvykle na krajské úrovni, která začala rovněž r. 1975 pražskou oblastí a později se odbývala, provázena vždy prednáškami regionálně zainteresovaných odborníků, čas od času snad ve všech krajích Čech a Moravy.

Z takového setkání 24. 4. 1976 v Plzni vznikla (vedle tradiční, ale teď už prakticky zcela formální brněnské) první regionální pobočka ČSSA pro kraj Západoceský a Jihočeský se sídlem v Plzni. 10. 12. 1976 byl proto vydán organizační rád pro pobočky. Později se vytvořila i severomoravská pobočka v Opavě (rovněž v podstatě při expozitutre Archeologického ústavu ČSAV), časem ještě živejší než plzeňská, dokonce s vlastním informačním časopisem; připravována od r. 1980, ustavila se 30. 5. 1981.

Lze říci, že ve specializované činnosti odborných skupin (které ovšem v ČSSA nacházely spíše jen společnou základnu pro činnost odborníků z různých institucí) a v práci pro "dopisující spolupracovníky" byl po většinu doby trvání ČSSA hlavní smysl její práce. Samostatným vlivným télesem a fórem výměny názorů či pokroku v oboru se společnost nikdy nestala, pres určité počáteční proklamace. Ve skutečnosti - na rozdíl od skutečně nezávislých společností v řadě jiných evropských zemí, majících určitou společenskou váhu - byla ČSSA rozhodujícími místy v oboru od počátku tlačena k nevýznamnosti a nesamostatnosti, neschopnosti odborné konkurence a vlastního rozhodování. Normalizační dvacetiletí tuto tradici převzalo a neporušilo.

Ohlédnutí za společností, která je dnes už ve své podobě a pravděpodobně i ve svém názvu jen historií, není tedy bez určitých rozpaků. Na druhé straně však nelze podcenit úsilí rady těch, kdo v daných podmínkách obětovali společnosti mnoho času a práce a snažili se o její užitečnost tam, kde to bylo možné. Dědictví práce a zájmu je patrně tím nejdůležitějším, co bychom jako štafetu měli prevzít, až - doufejme - vtiskneme novou tvář nástupkyni ČSSA, která letos vešla do života.

K. Sklenář

Příloha:

Funkcionáři ústředního (od r. 1959 hlavního) výboru ČSSA

Volební valné shromáždění	Předseda	Místopředsedové	Věd.tajemník	Hospodář
1956	22.2. J.Eisner	V.Denkstein, J.Dekan	M.Buchvaldek	Z.Váňa
1959	17.3. J.Eisner	V.Denkstein, Š.Janšák	M.Buchvaldek	Z.Smetánka

Volební valné shromáždění	Předseda	Místopředsedové	Věd.tajemník	Hospodář
1962 21.3.	J.Eisner	V.Hrubý, Š.Janšák	M.Buchvaldek	Z.Smetánka
1965 22.3.	J.Eisner	V.Hrubý, Š.Janšák	M.Buchvaldek	Z.Smetánka
1968 4.3.	I.Borkovský	V.Hrubý, Š.Janšák	M.Buchvaldek	Z.Smetánka
1972 24.4.	I.Borkovský	V.Hrubý, B.Chropovský	M.Buchvaldek	Z.Smetánka
1975 11.4.	B.Chropovský	M.Štěpánek, R.Tichý	R.Pleiner	K.Sklenář
1978 14.4.	B.Chropovský ^{x/}	M.Štěpánek, J.Vladár R.Tichý	R.Pleiner	K.Sklenář
1981 7.5.	M.Štěpánek	J.Vladár, R.Pleiner, R.Tichý	P.Sommer	K.Sklenář
1984 15.11.	M.Štěpánek	J.Vladár, R.Pleiner, R.Tichý	P.Sommer	K.Sklenář
1989 22.6. ^{xx/}	M.Štěpánek	A.Ruttay, R.Pleiner, R.Tichý	P.Sommer	K.Sklenář

^{x/} abdikoval na valném shromáždění 7. 8. 1980, nahrazen místopředsedou M. Štěpánkem

^{xx/} tento hl. výbor abdikoval 11. 1. 1990 a byl nahrazen prozatímním výborem českomoravské části ČSSA, zvoleným 3. 3. 1990 - viz Zprávy ČSSA 37.

ZASADANIE KOMISIE PRE LIMES ROMANUS PRI SAS

Dňa 12. februára 1992 sa v Mestskom múzeu v Bratislave uskutočnilo zasadanie Komisie pre Limes Romanus. Zúčastnilo sa na ňom jej 26 členov, medzi nimi i zástupcovia z Prahy a Brna.

Na programe rokovania bol návrh činnosti komisie na rok 1992, informácie o vedeckovýskumných programoch v inštitúciach v ČSFR a možnosti vzájomnej spolupráce. Komisia usporiadala v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV 5. a 6. mája 1992 v Nových Vozokanoch pracovný seminár Nálezové súbory z germánskych sídlisk v stredodunajskej oblasti a ich vypovedacie možnosti. Koncom mája zorganizuje komisia pre členov SAS študijnú exkurziu do Archeologického parku v Carnunte a do Múzea v prírode v Asparne (Rakúsko) a na jesenn (pravdepodobne v septembri) pre svojich členov študijnú exkurziu po rímskych pamiatkach v okolí Bratislavы. Podobnú exkurziu pomôže zorganizovať aj pre Spoločnosť priateľov antiky pri Národnom múzeu v Prahe.

Z námetov na spoluprácu, ktoré odzneli v diskusii, treba spomenúť návrh na vzájomnú výmenu bibliografií a knižničných prírastkov odborných inštitúcií v ČSFR, usporiadanie seminára na tému pamiatkových úprav rímskych stavebných objektov v ČSFR a prezentácie antických pamiatok vôbec.

Prítomní členovia zvolili na najbližšie obdobie výbor, ktorý bude pracovať v zložení T. Kolník, J. Rajtár, V. Plachá, E. Krekovič, J. Musil a O. Šedo.

V závere zasadania odzneli prednášky maďarských kolegov - S. Palágyiovej (múzeum vo Veszpréme) na tému Rímske mohylové hroby v Panonii a L. Kocsisa (Magyar Nemzeti Múzeum) o výsledkoch výskumu na lokalite Aquincum-Florián tér.

J. Rajtár

ETNO-ARCHEOLOGICKÁ SEKCIÁ

Sekcia s týmto názvom vznikla 22. januára 1992 z podnetu iniciatívnej skupiny pracovníkov rôznych inštitúcií. Svoju činnosť bude vykonávať v spolupráci so Slovenskou archeologickou spoločnosťou a Slovenskou etnografickou spoločnosťou (dalej iba SAS a SNS) a pod ich záštitou. Združí záujemcov usilujúcich sa o prehĺbenie spolupráce medzi vednými odbormi archeológia a národopis. Za predsedu sekcie bol zvolený E. Krekovič. Podmienkou členstva v sekcií je členstvo v SAS či SNS. Finančné krytie činnosti bude zabezpečované zo zdrojov SAS a SNS, prípadne z podnikateľských aktivít.

Spomedzi rozhodujúcich momentov podmieňujúcich vznik sekcie je potrebné vyzdvihnuť interdisciplinaritu. Niet pochýb o tom, že bádatelia z oboch disciplín si mali a budú mať čo povedať. Vznikla možnosť vzájomne sa obchatiť o nové

podnetu osvetľujúce etno-kultúrnu minulosť etník sídliacich na našom území, posúdiť oprávnenosť tradične chápajúcich pohľadov na známu vec. Za jednu z vhodných prostredníctvom spoločných stretnutí. Na ich organizovanie by sa chcela sekcia vo svojej činnosti zamerať. Okrem odborných vystúpení k vopred určenému okruhu problémov poskytujú totiž dostatočný priestor na vecnú diskusiu. Jej obsahom by bolo hodnotenie daného problému z rôznych uhlov pohľadu. Jednou z prvých možností tohto druhu bude jednodňový pracovný seminár k takej tamatickej širokej problematike, akou je poľnohospodárstvo. Seminár bude v máji v Bratislave. Azda viac záujmu medzi odborníkmi oboch vedných disciplín vyvolá sympozium na tému Kultové a sociálne aspekty pohrebného rítu od najstarších čias po súčasnosť, chystané na záver novembra. Dúfame, že novovzniknutá sekcia v priebehu roka naplní svoje ciele a bude sa trvale podieľať na činnosti SAS a SNS.

Záujemcovia o uvedené podujatia sa môžu prihlásiť do 15. apríla 1992 na adresu: PhDr. E. Krekovič, Filozofická fakulta UK, Gundova 2, 818 01 Bratislava.
M. Hanuliak

Z OSLÁV ANDREJA KMEŤA V ROKU 1991

V novembri 1991 sme si pripomenuli 150. výročie narodenia A. Kmeťa. V priebehu uplynulého roka sa v máji až novembri uskutočnili podujatia rôzneho charakteru. V dňoch 17. až 19. mája to boli celoslovenské oslavy výročia narodenia v Žiari nad Hronom, Bzenici, Prenčove a Martine. Je všeobecne známe, že A. Kmeťa zaraďujeme k priekopníkom archeológie na Slovensku. Z tohto aspektu treba uviesť vernisáže menších výstav s archeologickými zbierkami v múzeu v Martine, v pamätných izbách v Prenčove a Bzenici. Možno tu vidieť systematický záujem Kmeťa o túto vednú disciplínu, ktorá pre neho predstavovala aj spoločensko-politicke dimenzie. S potešením konštatujeme, že v novembri v jednotlivých miestach Kmeťovo pôsobenia (Senohrad, Krnišov, Prenčov), ale aj v Bzenici a Martine prebiehal kultúrne podujatia k výročiu narodenia, kde v jednotlivých prednáškach bola zdôrazňovaná popri zodpovednom plnení každodenných knazských povinností aktivita Kmeťa v oblasti archeológie. Išlo o podujatia, aké sa v obciach a mestách neuskutočnili za posledných 40 rokov. Tak sa vracia A. Kmeť do našej histórie a poviedomia taký, aký naozaj bol. Už teraz sa tešíme na vydanie zborníka prednášok odznetých počas osláv v Žiari nad Hronom, ktoré má výdať Matica slovenská.

J. Labuda

VALNÉ ZHROMAŽDENIE MAĎARSKEJ ARCHEOLOGICKEJ A UΜENOVEDNEJ SPOLOČNOSTI

Na pozvanie Maďarskej archeologickej a umenovednej spoločnosti sme sa s D. Bialekovou zúčastnili jej valného zhromaždenia, ktoré sa konalo 3. februára 1992 v prednáškovej sále Maďarskej akadémie vied v Budapešti.

Prvá časť rokovania prebiehala všeobecne zaužívaným spôsobom, azda len v komornejšie ladenej atmosfére, ako býva u nás. Po obsiahлом úvodnom prejave predsedu spoločnosti (J. Fitz) nasledovala správa o činnosti v roku 1991, prednesená tajomníkom (T. Kovács), správa o hospodárení v roku 1991 (V. Pálné) a re-vízna správa (J. Dolnitzky). Po ich schválení sa uskutočnili doplnovacie voľby do výboru, do funkcie výkonného tajomníka spoločnosti.

V rámci odbornej časti programu odznela prednáška G. Entza o ranostredovekej architektúre a obrannej línií Sekulov na území dnešného Rumunska. Plénu boli potom predložené viaceré návrhy na udelenie vyznamenaní a čestného členstva bádateľom z oboch vedných disciplín za mimoriadnu aktivitu a výsledky vo vedeckej práci. V odbore archeológia prevzali Pamätnú medailu Flórisa Rómera a Bálinta Kuzsinszkého napr. É. Petresová, K. Éryová, S. Bökonyi a čestným členom spoločnosti sa stal G. Alföldy.

Počas našej návštavy v Budapešti sme konzultovali so zástupcami Maďarskej archeologickej a umenovednej spoločnosti o možnostiach našej spolupráce v nasledujúcom období na základe uzavretej dohody. Konkretizácia našej spoločnej činnosti sa vzhľadom na vtedy ešte nevyjasnenú finančnú situáciu oboch spoločností nemohla uskutočniť. Kolegovia však prisľúbili účasť na Zjazde slovenských archeológov '92 s príspevkom do vedeckého programu tohto podujatia.

K. Kuzmová

O NÁVŠTEVE SOPRONU

Na pozvanie Maďarskej akadémie vied - Archeometalurgickej pracovnej skupiny Veszprém (inicjatíva vedúceho skupiny J. Gömöriho zo sopronského múzea) sme sa spolu s kolegynou K. Füryovou z Archeologického múzea SNM v Bratislave zúčastnili v dňoch 12.-16. 11. 1991 študijného pobytu v Soproni. Akciu sprostredkovala Slovenská archeologická spoločnosť pri AÚ SAV v Nitre, ktorú J. Gömöri požiadal o spoluprácu. Cieľom cesty bolo zoznámiť sa s výsledkami archeologickej výskumov J. Gömöriho v regióne Sopronu, kde sa nachádzajú relikty železiarskych hutníckych pecí (spracúvanie limonitu a hematitu), ako aj pingovité útvary ako zvyšky po ťažbe železnej rudy (v lesnej oblasti Kopháza). Zároveň sme - podľa dohovoru - prednesli prednášky o výsledkoch archeologickej výskumu železiarskych pecí v Gemeri (K. Füryová) a výsledkoch archeologickej výskumu v oblasti montánnej archeologie v regióne Banskej Štiavnice (J. Labuda).

V rámci dvojdňového pobytu priamo v Soproni sme absolvovali obhliadku výskumov rímskeho a stredovekého opevnenia mesta, rímskeho amfiteátra, železiarskych objektov v areáli mesta a lokality Kopháza, ďalej návštevy sopronských múzeí a unikátnej knižnice Vysokej školy lesníckej so stredovekými knihami Banskej akadémie z Banskej Štiavnice. V roku 1992 by sa mala uskutočniť recipročná návšteva J. Gömöriho v Bratislave a v Banskej Bystrici.

J. Labuda

NOVÍ ČLENOVIA SAS PRI SAV

Michal Čajka, Ján Ducár, Peter Kalman, Barbara Kolesárová, Rastislav Korený, Jaroslav Kubíny, Renáta Lešundáková, Rastislav Lukáč, Igor Mihálik, Mária Pánska, Martin Poláček, Bibiana Pomfyová, Marián Samuel, Silvia Snopková, Tatjana Šidlová, Marián Uličný, Martin Vančo, Ján Vavruš.

PREDNÁŠKY

V prvom štvrtom roku 1992 zorganizovala SAS tieto prednášky:

GOJDA, M.: Procesuálna a postprocesuálna archeológia. - HAJNALOVÁ, E.: Archeobotanické doklady životného prostredia ľudu bukovohorskéj kultúry v Šarišských Michaľanoch. - ILLÁŠOVÁ, Ľ.: Kamenné zbrane v praveku. - ILLÁŠOVÁ, Ľ.: Kamen v službách človeka - minulosť - prítomnosť. - KACZANOWSKA, M.: Štiepaná industria zo Slovenska. - KOZŁOWSKI, J. K. - SOBCZYK, K.: Paleolitická Štiepaná industria z južného Poľska a jej vzťah k Slovensku. - SZENTPÉTERI, J. - KÖLTÜ, L.: Ethnika, archäologische Kulturen im frühmittelalterlichen Pannonien.

NOVÁ PUBLIKÁCIA

Slovenská archeologická spoločnosť pri SAV v spolupráci s Archeologickej ústavom SAV v Nitre a s Nitrianskym múzeom v Nitre vydala publikáciu:

Ruttkayová, J. - Ruttkay, M.: Archeologické nálezy v zbierkach Mestského múzea v Zlatých Moravciach. Informátor Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV, Suplement 2. Nitra 1991.

Môžete si ju zakúpiť u Ľ. Illášovej v AÚ SAV v Nitre alebo priamo na Zjazde slovenských archeológov '92. Cena: Kčs 100,--; pre členov SAS pri SAV Kčs 50,--.

REDAKČNÁ VÝZVA

Redakcia Informátora SAS oznamuje všetkým záujemcom o uverejnenie príspevkov, že rukopisy môžu zasielať priebežne na adresu Slovenská archeologická spoločnosť pri SAV, 949 21 Nitra-Hrad. Uzávierka nasledujúceho čísla bude 15. 10. 1992. Vítané sú krátke správy a oznamy o prednáškach, výstavách, exkurziách, prieskumoch, výskumoch, nových knihách a pod., skrátka o všetkom, čo súvisí s činnosťou Slovenskej archeologickej spoločnosti a so záujmami jej členov.

Vydáva Slovenská archeologická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied ako internú tlač v Reprografickom stredisku Archeologickej ústavu SAV v Nitre. Zodpovedná redaktorka: PhDr. D. Bialeková, CSc. Výkonná redaktorka: H. Bublová. Redakčná rada: PhDr. G. Březinová, PhDr. D. Čaplovič, CSc., PhDr. Z. Farkaš, PhDr. K. Kuzmová, PhDr. M. Salaš. (Na embléme pintadera zo 6. stor. pred n. l. zo Smoleníc. Návrh a grafické stvárnenie J. Maretová.)